

Vi Konsumenter

Boka den 8 november eftersom Vi Konsumenter då ordnar sitt höstseminarium med spännande föreläsare och förtäring. Vi återkommer med mer information. Håll gärna koll på vår hemsida också, där kan du också läsa vårt [debattinlägg i ATL](#)kring möjligheten att välja kött från betande djur.

Den 27 september håller KSLA ett viktigt seminarium: **SOS save our soils**. Om ett hållbart jordbruk för jorden och Jorden: www.ksla.se

Maten i politiken

I valdebatten har mat, hållbarhet, verkliga klimatåtgärder, miljö, jordbruk och djurskydd lyst med sin frånvaro. Forskare, ekonomer och miljöorganisationer har tydligt pekat på behovet av att ta klimatkrisen på allvar och att det kommer behövas mycket, mycket mer än att öka produktionen av elenergi och sänka priset på energi och drivmedel. Sveriges Konsumenter, Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden och samtliga djurskyddsorganisationer har kartlagt och rankat de politiska partierna, vilket kan hittas på deras hemsidor.

Oberoende av vilken regering vi får till hösten står vi inför stora utmaningar när det gäller hållbar produktion och konsumtion av mat. Vi Konsumenter tillsammans med Världsnaturfonden, WWF, Naturskyddsföreningen, Sveriges Konsumenter, Konsumentföreningen Stockholm och Reformaten bygger upp beredskap liksom det organiserade djurskyddet. Under Almedalsveckan lyftes frågan om att revidera livsmedelsstrategin från 2017 av såväl politiker, livsmedelsindustrin och LRF. En tänkbar omvärdering av livsmedelsstrategin liksom det svenska ordförandeskapet i EU är en möjlighet att lyfta de viktiga frågorna kring maten och hur den produceras.

Hållbart, hälsosamt och gärna svenskt – hur går det när matpriserna rasar i höjden?

Klimat- och miljökris ställer krav på att vi ska konsumera mer hållbart producerad mat. Det talas mycket om att vi ska övergå till växtbaserad mat, men betande djur bidrar både till den biologiska mångfalden och ökad kolinlagring. Gräs och örter förvandlas av kor och får till värdefullt protein. Kycklingar och grisar kan konsumera biprodukter, men konkurrerar med människan om spannmål och proteinväxter, som skulle kunna ätas av oss människor. Men växtbaserad mat måste produceras på ett hållbart sätt när det gäller exempelvis kemikalier, vattenförbrukning och växtnäringssläckage. Det intensiva jordbruket med monokulturer har

utarmat jordarna, den biologiska mångfalden, ökat erosionen och behovet av handelsgödsel och bekämpningsmedel. Vattenbrist är ett kraftigt ökande problem.

Hur vi äter har stor betydelse för vår hälsa. Det finns flera riskgrupper. Många äter för mycket och ofta fel mat. Riskgrupper riskerar felnäring. Övervikt och fetma ökar risken för en mängd sjukdomar som diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar. Näringsinnehåll och biotillgänglighet av näringsämnen är också viktiga frågor.

Krig och kriser har alltmer fokuserat på vår förmåga att producera vår egen mat. Från beredskapssynpunkt lyfts vår försörjningsförmåga. Sårbarheten ligger framför allt i importen av jordbrukets insatsvaror drivmedel, foder, bekämpningsmedel och jordbruksmaskiner.

Räknar man krasst på energi och protein så räcker den svenska matproduktionen till för det svenska folket. Men en stor del av våra grönsaker och frukt är importerade liksom växtprotein som soja, bönor och linser. Det som vi bör äta mer av.

Det finns ett starkt stöd för svensk mat hos konsumenterna och dagligvaruhandeln – idag! Men vad händer nu när livsmedelspriserna rasar i höjden p g a ökade kostnader för produktionshjälpmedel, som energi, drivmedel, foder m.m., kommer vi i ökad omfattning välja importerade livsmedel? Tvingas vi välja billigare och i vissa fall kanske sämre mat?

Hur får vi ihop ekvationen med mat som är hållbart producerad och näringsriktig och som gynnar vår hälsa men där också pengarna i plånboken räcker till?

Hälsningar från styrelsen

Gunnela Ståhle

Mariell Juhlin

Christina Möller

Carina Lundgren

Sören Persson

Inger Helgesson

Anders Engström